

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 5.7.2017
COM(2017) 368 final

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

σχετικά με την κατάσταση που επικρατεί όσον αφορά την κοινή αλιευτική πολιτική και τη διαβούλευση για τις αλιευτικές δυνατότητες το 2018

{SWD(2017) 256 final}

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην παρούσα ανακοίνωση γίνεται επισκόπηση της κατάστασης που επικρατεί όσον αφορά την κοινή αλιευτική πολιτική (ΚΑΛΠ). Περιγράφεται η πρόοδος που έχει σημειωθεί προς την επίτευξη βιώσιμης αλιείας και, ιδίως, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η εκμετάλλευση των έμβιων θαλάσσιων βιολογικών πόρων αποκαθιστά και διατηρεί τους πληθυσμούς των αλιευόμενων ειδών πάνω από τα επίπεδα που μπορούν να εξασφαλίσουν τη μέγιστη βιώσιμη απόδοση, γεγονός που θα συμβάλλει επίσης στην επίτευξη καλής περιβαλλοντική κατάσταση στις ευρωπαϊκές θάλασσες έως το 2020¹. Εξετάζονται οι μεταβολές στην κατάσταση των αποθεμάτων, η κατάσταση του στόλου της ΕΕ, η σταδιακή εφαρμογή της υποχρέωσης εκφόρτωσης και η πρόοδος αναφορικά με την αποκέντρωση². Καθορίζονται επίσης τις αρχές επί των οποίων βασίζονται οι προτάσεις της Επιτροπής για τις αλιευτικές δυνατότητες κατά το 2018. Τα κράτη μέλη, τα γνωμοδοτικά συμβούλια (ΓΣ), άλλοι ενδιαφερόμενοι φορείς και το ευρύ κοινό καλούνται να διαβιβάσουν προτάσεις σχετικά με τις παρούσες κατευθύνσεις πολιτικής.

2. ΠΡΟΟΔΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ

Τα τελευταία χρόνια έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος ως προς την υλοποίηση της μεταρρύθμισης της ΚΑΛΠ του 2013:

- **Επίτευξη του στόχου της MBA.** Σύμφωνα με την τελευταία αξιολόγηση της επιστημονικής, τεχνικής και οικονομικής επιτροπής αλιείας (ΕΤΟΕΑ), η οποία βασίζεται σε δεδομένα του 2015³, 39 εκ των 66 αποθεμάτων που αξιολογήθηκαν στον Βορειοανατολικό Ατλαντικό αποτέλεσαν αντικείμενο εκμετάλλευσης εντός του εύρους τιμών του δείκτη F_{MSY} (θνησιμότητα λόγω αλιείας της μέγιστης βιώσιμης απόδοσης) (αριθμός που αντιστοιχεί σε ποσοστό 59 %, αυξημένο σε σχέση με το ποσοστό 52 % κατά το προηγούμενο έτος). Ο διάμεσος της θνησιμότητας λόγω αλιείας έχει πλέον σταθεροποιηθεί σε περίπου 1,0. Το 2017 τα συνολικά επιτρεπόμενα αλιεύματα (TAC), που καθορίζονται βάσει της γνωμοδότησης σχετικά με τη MBA, αυξήθηκαν σε 44, αριθμός που αντιστοιχεί σε ποσοστό 61 % όλων των αλιευμάτων στον Βορειοανατολικό Ατλαντικό.
- **Αποκατάσταση των αποθεμάτων.** Η μέση βιομάζα των αποθεμάτων στον Βορειοανατολικό Ατλαντικό αυξήθηκε κατά 35 % μεταξύ του 2003 και του 2015.
- **Βελτίωση των συνολικών οικονομικών επιδόσεων.** Ο στόλος της ΕΕ κατέγραψε πρωτοφανή καθαρά κέρδη ύψους 770 εκατ. EUR το 2014, αύξηση κατά 50 % σε σχέση με τα αντίστοιχα κέρδη ύψους 500 εκατ. EUR το 2013.
- **Καλύτερη ισορροπία μεταξύ αλιευτικής ικανότητας και αλιευτικών δυνατοτήτων.** Τα τελευταία έτη έχει βελτιωθεί η ισορροπία μεταξύ της αλιευτικής ικανότητας και των αλιευτικών δυνατοτήτων ολόκληρου του στόλου της ΕΕ. Από το 2007 έως το 2015 η ικανότητα του αλιευτικού στόλου της ΕΕ

¹ Οδηγία 2008/56/ΕΚ, ΕΕ L 164 της 25.6.2008, σ. 19.

² Οι ετήσιες εκθέσεις της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της υποχρέωσης εκφόρτωσης και την ισορροπία μεταξύ αλιευτικής ικανότητας και αλιευτικών δυνατοτήτων που απαιτούνται βάσει του άρθρου 15 παράγραφος 14 και του άρθρου 22 παράγραφος 4, αντίστοιχα, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013, της 11ης Δεκεμβρίου 2013 (ΕΕ L 354 της 28.12.2013), περιλαμβάνονται στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που συνοδεύει την παρούσα ανακοίνωση. 2017-04_STECF 17-04: Παρακολούθηση των επιδόσεων της κοινής αλιευτικής πολιτικής, Ίσπρα, Ιταλία, 27-31 Μαρτίου 2017.

περιορίστηκε σταδιακά, καθώς ο αριθμός των αλιευτικών σκαφών μειώθηκε κατά 6 %, η ισχύς των κινητήρων κατά 14 % και η χωρητικότητα κατά 24 %.

- **Κατάρτιση πολυετών σχεδίων σύμφωνα με την αναθεωρημένη ΚΑΛΠ.** Μετά την έγκριση του σχεδίου της Βαλτικής πέρυσι, η Επιτροπή πρότεινε πολυετή σχέδια για τα βενθοπελαγικά αποθέματα ιχθύων της Βόρειας Θάλασσας⁴ και για τα μικρά πελαγικά είδη της Αδριατικής⁵.
- **Αποκέντρωση της διακυβέρνησης.** Είναι σαφές ότι η διακυβέρνηση της ΚΑΛΠ έχει στραφεί σε μια περισσότερο αποκεντρωμένη μορφή διακυβέρνησης, μεταξύ άλλων, με πολυετή σχέδια και κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εγκρίνονται μέσω της διαδικασίας της περιφερειοποίησης.
- **Δεσμεύσεις για τη Μεσόγειο και τον Εύξεινο Πόντο.** Έχουν συναφθεί μείζονες πολιτικές συμφωνίες με στόχο την επίτευξη περιβαλλοντικής, οικονομικής και κοινωνικής βιωσιμότητας – στη Μεσόγειο Θάλασσα μέσω της υπουργικής διακήρυξης «Medfish4Ever»⁶ και στον Εύξεινο Πόντο μέσω της διακήρυξης του Βουκουρεστίου⁷.

Παρ' όλη την εν λόγω πρόοδο, απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες με ειδικότερο στόχο τον περιορισμό των υψηλών επιπέδων υπεραλίευσης στη Μεσόγειο, τη μείωση του αριθμού των μεμονωμένων αποθεμάτων που αποτελούν αντικείμενο εκμετάλλευσης σε επίπεδα άνω του δείκτη F_{MSY} στον Βορειοανατολικό Ατλαντικό και την εφαρμογή της υποχρέωσης εκφόρτωσης.

2.1. Πρόοδος προς την επίτευξη του δείκτη F_{MSY}

Εξακολουθεί να σημειώνεται πρόοδος ως προς τα επίπεδα των αλιευτικών πόρων σύμφωνα με τον δείκτη F_{MSY} ⁸. Σε όλες τις περιοχές ΤΑC, το ποσοστό αλιείας που υπερβαίνει τα επίπεδα F_{MSY} έχει μειωθεί σημαντικά. Η αλιεία σε σύγκριση με το επίπεδο του δείκτη F_{MSY} μειώθηκε στο 99 % το 2015 (από 158 % το 2003 και 129 % το 2008). Σε γενικές γραμμές, η υπερεκμετάλλευση έχει περιοριστεί σημαντικά σε όλες τις θάλασσες (με εξαίρεση τη Μεσόγειο και τον Εύξεινο Πόντο).

Αναλυτικότερη περιγραφή παρέχεται στη συνέχεια της ανακοίνωσης.

Όσον αφορά τα αποθέματα που υπόκεινται σε διαβουλεύσεις μεταξύ των παράκτιων κρατών, τα ΤΑC για το σκουμπρί αυξήθηκαν κατά 14 % το 2016. Οι αλιευτικές δυνατότητες, που μόλις υπερβαίνουν τους 1 εκατ. τόνους για όλους τους συμμετέχοντες στην αλιεία, ήταν αποτέλεσμα της εφαρμογής της μακροχρόνιας στρατηγικής διαχείρισης που συμφωνήθηκε μεταξύ των μερών (ΕΕ, Νορβηγία και Φερόες Νήσοι). Συγκριτική ανάλυση πρόκειται να διενεργηθεί κατά το τρέχον έτος. Τα ΤΑC για το προσφυγάκι καθορίστηκαν σύμφωνα με τον δείκτη F_{MSY} και αυξήθηκαν κατακόρυφα στους 1,3 εκατ. τόνους. Τα εμπλεκόμενα κράτη μέλη συμφώνησαν επί μιας νέας στρατηγικής για το προσφυγάκι σύμφωνα με τον δείκτη F_{MSY} . Όσον αφορά την

⁴ COM/2016/0493 final - 2016/0238 (COD).

⁵ COM/2017/097 final - 2017/043 (COD).

⁶ <https://ec.europa.eu/fisheries/sites/fisheries/files/2017-03-30-declaration-malta.pdf>

⁷ Η Γενική Επιτροπή Αλιείας για τη Μεσόγειο (ΓΕΑΜ) διοργάνωσε συνεδρίαση υψηλού επιπέδου σχετικά με τη διακυβέρνηση της αλιείας στον Εύξεινο Πόντο τον Οκτώβριο του 2016. Στο πλαίσιο της διάσκεψης εκδόθηκε η διακήρυξη του Βουκουρεστίου, στην οποία υπογραμμίζεται η ανάγκη για κοινές και συνεργατικές προσεγγίσεις μεταξύ των παρόχθιων κρατών για την αντιμετώπιση θεμάτων που αφορούν την αλιεία στον Εύξεινο Πόντο.

⁸ 2017-04_STECF 17-04.

ατλαντοσκανδιναβική ρέγγα, όλα τα μέρη συμφώνησαν σε συνολικά όρια αλιευμάτων κάτω από τον δείκτη F_{MSY} (σύμφωνα με τη στρατηγική που ισχύει από το 1999). Το γεγονός αυτό κατέστησε εφικτή τη σημαντική αύξηση των TAC για τον Βορειοανατολικό Ατλαντικό, σε περίπου 650 000 τόνους.

Όσον αφορά τα TAC του 2017 για τη **Βαλτική Θάλασσα** τηρείται το πολυετές σχέδιο⁹. Τα TAC για τη ρέγγα και τη χωματίδα συνάδουν με τον δείκτη F_{MSY} · τα TAC για την παπαλίνα και τον σολομό βρίσκονται σε επίπεδα κάτω από τον F_{MSY} . Το δυτικό απόθεμα γάδου εγείρει σοβαρές ανησυχίες και, ως εκ τούτου, τα TAC μειώθηκαν κατά 56 % για το 2017. Για την αποκατάσταση του εν λόγω αποθέματος έχουν ληφθεί άλλα συνοδευτικά μέτρα. Για το απόθεμα γάδου της Ανατολικής Βαλτικής (25 %) και για τον σολομό του Φινλανδικού Κόλπου (20 %) εγκρίθηκαν μειώσεις των TAC στο πλαίσιο της προληπτικής προσέγγισης, όπως και για τη ρέγγα του Κόλπου της Ρίγας (11 %). Όσον αφορά το TAC για τον σολομό της κύριας λεκάνης τηρείται η MBA και το TAC παραμένει αμετάβλητο κατά τα τελευταία έτη. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τον περιορισμό των αδήλωτων αλιευμάτων και με εθνικά μέτρα που αφορούν συγκεκριμένους ποταμούς, έχει συμβάλει στην αύξηση του αριθμού των αναπαραγωγικών ψαριών που επιστρέφουν.

Τα αποθέματα της **Βόρειας Θάλασσας** εξακολουθούν να βελτιώνονται και το ποσοστό των εκφορτώσεων που προέρχονται από αποθέματα βιώσιμης διαχείρισης ανέρχεται σε 59 %. Σύμφωνα με τον δείκτη F_{MSY} , τα TAC για τη γλώσσα έχουν αυξηθεί κατά 21 %, ενώ για την καραβίδα κατά 46 %. Ο μαύρος μπακαλιάρος αλιεύεται σε επίπεδα κάτω από τον δείκτη F_{MSY} , ενώ τα TAC έχουν αυξηθεί κατά 53 %. Σύμφωνα με τη γνωμοδότηση σχετικά με τον δείκτη F_{MSY} , τα TAC για τον εγκλεφίνο μειώθηκαν κατά 45 %. Ωστόσο, αναμένεται αύξηση του αποθέματος χάρη στη βελτίωση της εισόδου ιχθυδίων τα τελευταία έτη. Ο γάδος και το νταούκι του Ατλαντικού εξακολουθούν να αλιεύονται σε επίπεδα άνω του δείκτη F_{MSY} , κυμαίνονται όμως σε επίπεδα που συνάδουν με τον δείκτη $B_{TRIGGER}$ της MBA (σημείο αναφοράς ελάχιστης βιομάζας αποθέματος αναπαραγωγής για τη διασφάλιση μέγιστης βιώσιμης απόδοσης). Η χωματίδα και η γλώσσα αλιεύονται σε επίπεδα κάτω από τον F_{MSY} .

Στα **Βορειοδυτικά Ύδατα** το απόθεμα μερλούκιου του Βορρά εξακολουθεί να εμφανίζει αυξητική τάση και τα TAC έχουν αυξηθεί κατά 10 %, σύμφωνα με τον δείκτη F_{MSY} . Το συγκεκριμένο απόθεμα έχει πλέον εξαπλωθεί ακόμη περισσότερο στη Βόρειο Θάλασσα. Οι ρέγγες της Κελτικής Θάλασσας και της Θάλασσας της Ιρλανδίας βρίσκονται εντός ασφαλών βιολογικών ορίων, έχουν όμως υποστεί μειώσεις των TAC κατά 6 % και 10 % αντίστοιχα, γεγονός που αποτυπώνει τις τάσεις των αποθεμάτων. Τα TAC για την καραβίδα στη ζώνη VII αυξήθηκαν κατά 9 %, ενώ η μεγαλύτερη αύξηση (68 %) αφορά το Porcupine Bank. Τα TAC για τη γλώσσα στην Ανατολική Μάγνη μειώθηκαν κατά 16 %, σύμφωνα με την προσέγγιση διαχείρισης του κλάδου που εγκρίθηκε από την ΕΤΟΕΑ, ενώ για την αλιεία του συγκεκριμένου είδους έχουν θεσπιστεί επιπρόσθετα μέτρα διατήρησης. Τα TAC για το απόθεμα σαυριδιού μειώθηκαν κατά 23 %.

Οι εκφορτώσεις στα δυτικά της Σκωτίας προέρχονται σε ποσοστό 63 % από αποθέματα βιώσιμης διαχείρισης. Το αντίστοιχο ποσοστό για τη Θάλασσα της Ιρλανδίας ανέρχεται

⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1139 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουλίου 2016, για τη θέσπιση πολυετούς σχεδίου για τα αποθέματα γάδου, ρέγγας και παπαλίνας της Βαλτικής Θάλασσας και για τις αλιευτικές δραστηριότητες εκμετάλλευσης των εν λόγω αποθεμάτων, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2187/2005 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1098/2007 του Συμβουλίου, ΕΕ L 191 της 15.7.2016, σ. 1.

σε 55 %. Σημαντικές προκλήσεις εξακολουθούν να υφίστανται στην ίδια περιοχή, καθώς τα αποθέματα τόσο γάδου όσο και νταουκιού του Ατλαντικού έχουν μειωθεί σημαντικά. Η θνησιμότητα λόγω αλιείας υπερβαίνει κατά πολύ τον δείκτη F_{MSY} . Το νταούκι του Ατλαντικού αλιεύεται πλέον σε επίπεδα πολύ χαμηλότερα από τον δείκτη F_{MSY} , όμως ακόμη δεν υπάρχουν ενδείξεις αποκατάστασης των αποθεμάτων.

Ποσοστό 37 % των εκφορτώσεων στην Κελτική Θάλασσα είναι εντός των βιώσιμων ορίων. Η μεικτή αλιεία γάδου, εγκλεφίνου και νταουκιού του Ατλαντικού εξακολουθεί να αποτελεί πρόβλημα κατά τον καθορισμό των αλιευτικών δυνατοτήτων. Τα TAC για το νταούκι του Ατλαντικού και τον εγκλεφίνο έχουν αυξηθεί κατά 21 % και 7 % αντίστοιχα, ενώ έχουν μειωθεί κατά 38 % για τον γάδο. Το νταούκι του Ατλαντικού αλιεύεται σε επίπεδα κάτω από τον δείκτη F_{MSY} και ο εγκλεφίνος σε επίπεδα άνω του F_{MSY} , παρ' όλο που το απόθεμα υπερβαίνει τον δείκτη $B_{TRIGGER}$ της MBA. Το απόθεμα γάδου της Κελτικής Θάλασσας είναι εξαντλημένο και αλιεύεται σε επίπεδα άνω του F_{MSY} . Η δυσκολία στην περίπτωση αυτή έγκειται στο γεγονός ότι ο γάδος αλιεύεται στο πλαίσιο διάφορων τύπων μεικτής αλιείας, και τυχόν αύξηση της επιλεκτικότητας για τον γάδο θα έχει επίσης ως αποτέλεσμα τη μείωση των αλιευμάτων άλλων ειδών-στόχων.

Στην **Ιβηρική Θάλασσα και τον Βισκαϊκό Κόλπο**, ποσοστό 68 % των συνολικών εκφορτώσεων προέρχονται από αποθέματα βιώσιμης διαχείρισης. Τα TAC για την πεσκαντρίτσα έχουν αυξηθεί κατά 54 % σύμφωνα με τη γνωμοδότηση σχετικά με τον δείκτη F_{MSY} . Εδώ και μερικά χρόνια, εφαρμόζεται από τον κλάδο προσέγγιση διαχείρισης του αποθέματος γλώσσας στον Βισκαϊκό Κόλπο, την οποία η ΕΤΟΕΑ θεωρεί βιώσιμη. Χάρη στην πρωτοβουλία του κλάδου, τα αντίστοιχα TAC παραμένουν αμετάβλητα για το 2017. Όσον αφορά τη ζαγκέτα (Βισκαϊκός Κόλπος και Δυτικά Ύδατα), για την οποία το Διεθνές Συμβούλιο για την Εξερεύνηση των Θαλασσών (ICES) παρείχε για πρώτη φορά γνωμοδότηση σχετικά με τον δείκτη F_{MSY} , τα TAC έχουν μειωθεί κατά 25 %. Τα TAC για τον μπακαλιάρο της Αυστραλίας σημείωσαν ελαφριά μείωση, αλλά τα αποθέματα αλιεύονται σε επίπεδα που υπερβαίνουν τον δείκτη F_{MSY} . Το απόθεμα γαύρου στον Βισκαϊκό Κόλπο αλιεύεται με βιώσιμο τρόπο, και το απόθεμα σαυριδιού στη ζώνη IX δεν υπερβαίνει τα ασφαλή βιολογικά όρια· τα σχετικά TAC έχουν αυξηθεί κατά 7 %.

Οι αλιευτικές δυνατότητες για τα **αποθέματα βαθέων υδάτων** αποτελούν λιγότερο από το 1 % του συνόλου των εκφορτώσεων στην ΕΕ. Καθορίζονται ανά διετία και ήδη έχουν αποφασιστεί τα TAC για τα έτη 2017 και 2018. Τα TAC για τον γρεναδιέρο των βράχων στα Βορειοδυτικά Ύδατα έχουν καθοριστεί σύμφωνα με τον δείκτη F_{MSY} . Για όλα τα υπόλοιπα αποθέματα υπάρχουν περιορισμένα δεδομένα ή αξιολογήσεις. Ορισμένα αποθέματα εξακολουθούν να προκαλούν μεγάλη ανησυχία εξαιτίας της χαμηλής παραγωγικότητάς τους.

Στη **Μεσόγειο και τον Εύξεινο Πόντο**, η μετάβαση προς τον δείκτη F_{MSY} εξακολουθεί να παρουσιάζει δυσκολίες, λόγω ενός συνδυασμού αιτιών:

- του μεγάλου αριθμού σκαφών στόλων μικρής κλίμακας, για τα οποία οι μέθοδοι ελέγχου, επιβολής, παρακολούθησης και αναφοράς των αλιευμάτων (εκφορτώσεις και απορρίψεις) είναι ανεπαρκείς·
- της πολυειδικής φύσης της αλιείας·
- της από κοινού διαχείρισης ιχθυοαποθεμάτων από κράτη μέλη και μη κράτη μέλη, η οποία καθιστά δυσκολότερη τη συμμόρφωση προς τους στόχους της ΚΑΛΠ· και
- του γεγονότος ότι ο αριθμός των ιχθυοαποθεμάτων που αξιολογείται ετησίως (περίπου 35) θεωρείται ιδιαίτερα χαμηλός.

Στη Μεσόγειο, η υπεραλίευση κυμαίνεται σε γενικές γραμμές σε επίπεδο μεταξύ 2 και 3 φορές άνω του F_{MSY} ¹⁰. Παρά τις πρόσφατες βελτιώσεις, η κατάσταση πολλών αποθεμάτων εξακολουθεί να παραμένει άγνωστη. Όσον αφορά αποθέματα όπως ο μπακαλιάρος, η κουτσομούρα¹¹, η πεσκαντρίτσα και το προσφυγάκι, τα υφιστάμενα ποσοστά θνησιμότητας λόγω αλιείας είναι εξαπλάσια από τον δείκτη F_{MSY} . Η Επιτροπή καταβάλλει προσπάθειες για τη βελτίωση της συλλογής δεδομένων για όλα τα σχετικά αποθέματα και ζήτησε από την ΕΤΟΕΑ να διατυπώσει γνωμοδότηση σχετικά με νέα αποθέματα¹².

Σε μικρό αριθμό τύπων αλιείας της Μεσογείου τα αποθέματα αποτελούν αντικείμενο εκμετάλλευσης σε ποσοστά που συνάδουν με την επίτευξη του F_{MSY} και οι στόλοι εμφανίζουν θετικές τάσεις, ιδίως στις εκφορτώσεις (κόκκινη γαρίδα βαθέων υδάτων και κουτσομούρα στη Νότια και Κεντρική Τυρρηνική Θάλασσα).

Στο πλαίσιο αυτό, θα απαιτηθούν εντατικότερες προσπάθειες προκειμένου να υπάρξει συμμόρφωση προς τον στόχο της ΚΑΛΠ για την επίτευξη του F_{MSY} για όλα τα αποθέματα έως το 2020. Απαραίτητη είναι επίσης η συνεργασία με τους διεθνείς εταίρους της ΕΕ στο πλαίσιο της ΓΕΑΜ, η εντατικοποίηση των προσπαθειών για επικαιροποίηση των εθνικών σχεδίων διαχείρισης σύμφωνα με τους στόχους της ΚΑΛΠ, και η αποτύπωση επαρκούς επιπέδου φιλοδοξίας στην επόμενη γενιά πολυετών σχεδίων διαχείρισης. Περισσότερη προσπάθεια απαιτείται:

- για την περαιτέρω συνεργασία στις θαλάσσιες λεκάνες – επί παραδείγματι στον Κόλπο των Λεόντων·
- για τη θέσπιση φιλόδοξων μεταβατικών μέτρων διατήρησης σε αλιεύματα που αποτελούν αντικείμενο σημαντικής υπεραλίευσης·
- για τη συνέχιση και εφαρμογή των γενικών και ειδικών στόχων που συμφωνήθηκαν στην υπουργική διακήρυξη "«MedFish4Ever» της Μάλτας τον Μάρτιο του 2017 σχετικά με τη συγκέντρωση δεδομένων, την επιστημονική αξιολόγηση, τη διαχείριση της αλιείας βάσει οικοσυστημάτων, την καταπολέμηση της παράνομης, λαθραίας και άναρχης αλιείας (ΠΛΑ αλιεία), τη βιώσιμη αλιεία μικρής κλίμακας και τον συντονισμό στη Μεσόγειο·
- στον Εύξεινο Πόντο, όπου θα πρέπει να αξιοποιηθεί η διακήρυξη του Βουκουρεστίου του Οκτωβρίου του 2016 για την αντιμετώπιση σοβαρών προβλημάτων, περιλαμβανομένης της παράνομης, λαθραίας και άναρχης αλιείας.

Στο πλαίσιο της Διεθνούς Επιτροπής για τη Διατήρηση των Θυννοειδών του Ατλαντικού (ICCAT)¹³, εγκρίθηκαν τα TAC για τον τόνο στον Ανατολικό Ατλαντικό και στη Μεσόγειο για το 2017. Τα TAC αποτύπωναν τα βέλτιστα διαθέσιμα επιστημονικά δεδομένα, βάσει αναθεώρησης της γνωμοδότησης για τα αποθέματα του 2014. Τα υψηλά επίπεδα βιομάζας – πιθανόν τα υψηλότερα που έχουν εντοπιστεί ποτέ – κατέστησαν εφικτή την αύξηση των TAC κατά 25 % σε σύγκριση με το 2016.

¹⁰ Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής.

¹¹ Με εξαίρεση την κουτσομούρα στη Νότια και Κεντρική Τυρρηνική Θάλασσα.

¹² (STECF) – Mediterranean assessments 2016-part 2 (STECF-17-06).

¹³ Η σύσταση 14-04 της ICCAT, με την οποία τροποποιήθηκε η σύσταση 13-07 για τη θέσπιση πολυετούς σχεδίου αποκατάστασης του τόνου στον Ανατολικό Ατλαντικό και στη Μεσόγειο, ενσωματώθηκε στη νομοθεσία της ΕΕ μέσω του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1627 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Σεπτεμβρίου 2016, για τη θέσπιση πολυετούς σχεδίου αποκατάστασης του τόνου στον Ανατολικό Ατλαντικό και στη Μεσόγειο και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 302/2009 του Συμβουλίου, ΕΕ L 252 της 16.9.2016, σ. 1.

Τον Νοέμβριο του 2016 η ICCAT συμφώνησε επίσης επί μιας σύστασης για τη θέσπιση πολυετούς σχεδίου αποκατάστασης του ξιφιά αρχής γενομένης από το 2017, με στόχο την επίτευξη του B_{MSY} το 2031, με πιθανότητα τουλάχιστον 60 %. Το σχέδιο καθόρισε ως TAC τους 10 500 τόνους για το 2017. Πρόκειται για σημαντική εξέλιξη, καθώς τα αποθέματα ξιφιά είναι από τα πλέον υπεραλιευμένα στη Μεσόγειο.

Όσον αφορά την αλιεία καλκανιού στον Εύξεινο Πόντο, τα συμβαλλόμενα και τα συνεργαζόμενα μη συμβαλλόμενα μέρη της ΓΕΑΜ ανέλαβαν τη δέσμευση να μην υπερβαίνουν, από το 2018 και έπειτα, το επίπεδο των αλιευτικών δυνατοτήτων που τους κατανεμήθηκε κατά την περίοδο 2013-2015¹⁴. Οι χώρες που δεν εφαρμόζουν σύστημα ποσόστωσης δεν θα υπερβαίνουν το επίπεδο αλιευμάτων ή το επίπεδο αλιευτικής προσπάθειας που χρησιμοποιήθηκε την περίοδο 2013-2015.

2.2. Τάσεις βιομάζας

Το Διεθνές Συμβούλιο για την Εξερεύνηση των Θαλασσών (ICES) και η ΕΤΟΕΑ παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τις τάσεις της βιομάζας του αποθέματος αναπαραγωγής για τον Βορειοανατολικό Ατλαντικό, ενώ η ΕΤΟΕΑ παρέχει επίσης πληροφορίες για τη Μεσόγειο. Όπως προκύπτει από την ανάλυση, η μέση βιομάζα στον Βορειοανατολικό Ατλαντικό ήταν κατά 35 % υψηλότερη το 2015 σε σχέση με το 2003. Λιγότερο αισθητή ανοδική τάση σημείωσαν τα αποθέματα για τα οποία υπάρχουν ελλιπή δεδομένα. Αντιθέτως, η μέση βιομάζα στη Μεσόγειο Θάλασσα μειώθηκε κατά 20 % από το 2003 έως το 2014.

Αυξημένο είναι επίσης στον Βορειοανατολικό Ατλαντικό το ποσοστό των αποθεμάτων εντός των ασφαλών βιολογικών ορίων. Το 2015, ποσοστό 68 % των αποθεμάτων χαρακτηρίστηκαν ως εντός των ασφαλών βιολογικών ορίων· πρόκειται για ποσοστό διπλάσιο σε σχέση με το αντίστοιχο για το 2003 (35 %).

2.3. Οικονομικές επιδόσεις του στόλου της ΕΕ

Στην τελευταία ετήσια οικονομική έκθεση που συνέταξε η ΕΤΟΕΑ επιβεβαιώνεται ότι οι οικονομικές επιδόσεις του στόλου της ΕΕ σημείωσαν σημαντική βελτίωση τα τελευταία έτη. Τα προκαταρκτικά δεδομένα για το 2015 υποδεικνύουν συνεχή ανοδική πορεία και οι οικονομικές προβλέψεις για τα έτη 2016 και 2017 εξακολουθούν να είναι αισιόδοξες. Η ακαθάριστη προστιθέμενη αξία του στόλου της ΕΕ, ήτοι η συνεισφορά του κλάδου της αλιείας στην οικονομία μέσω ημερομισθίων και καθαρού κέρδους, ανήλθε σε 3,7 δισ. EUR το 2014. Πρόκειται για σημαντική αύξηση σε σχέση με τα προηγούμενα έτη. Αύξηση έχει επίσης σημειωθεί στους μέσους μισθούς στον στόλο της ΕΕ τα τελευταία έτη, ενώ η συνολική απασχόληση εξακολουθεί να μειώνεται.

Σε γενικές γραμμές, φαίνεται ότι η ανοδική τάση των επιδόσεων είναι αποτέλεσμα α) των αυξημένων εσόδων και β) του μειωμένου ή σταθερού κόστους της αλιείας. Το κόστος διαμορφώθηκε από τις σχετικά χαμηλές τιμές των καυσίμων και από την καθοδική τάση της κατανάλωσης καυσίμων και της έντασης της χρήσης καυσίμων, καθώς πολλοί στόλοι της ΕΕ πλέον αλιεύουν με πιο αποδοτικό τρόπο. Παρά τη συνολική

¹⁴ Σύσταση GFCM/40/2016/6 για την επιστημονική παρακολούθηση, τη διαχείριση και τον έλεγχο της αλιείας καλκανιού στον Εύξεινο Πόντο (GSA 29).

οικονομική πρόοδο, οι επιδόσεις ποικίλλουν σημαντικά μεταξύ περιφερειών, κρατών μελών και τύπων αλιείας. Οι στόλοι της Βόρειας Θάλασσας και του Βορειοανατολικού Ατλαντικού τείνουν να σημειώνουν καλύτερες επιδόσεις σε σχέση με τους στόλους της Μεσογείου και του Εύξεινου Πόντου. Από πρόσφατες μελέτες και επιστημονικές δημοσιεύσεις¹⁵ προκύπτει ότι οι οικονομικές επιδόσεις του στόλου της ΕΕ μπορούν να βελτιωθούν σημαντικά αν η βιομάζα όλων των υπό εκμετάλλευση αποθεμάτων αποκατασταθεί στα επίπεδα της ΜΒΑ. Προκύπτει επίσης¹⁶ ότι όσο πιο σύντομα μειωθούν τα ποσοστά θνησιμότητας λόγω αλιείας στα επίπεδα του δείκτη F_{MSY} , τόσο συντομότερα θα αυξηθούν τα κέρδη του στόλου της ΕΕ.

2.4. Αποκέντρωση

Η νέα ΚΑΛΠ προάγει την αποκέντρωση για τη διαχείριση της αλιείας, η οποία συνίσταται σε περιφερειακά πολυετή σχέδια και σε κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που διαμορφώνονται μέσω της διαδικασίας της περιφερειοποίησης.

2.4.1. Πολυετή σχέδια

Τα πολυετή σχέδια συγκαταλέγονται στα κυριότερα μέσα για την επίτευξη των στόχων της νέας ΚΑΛΠ. Περιλαμβάνουν τον στόχο της αλιείας με μέγιστες βιώσιμες αποδόσεις, καθώς και προθεσμία για την επίτευξη του εν λόγω στόχου. Μεταξύ άλλων, προβλέπουν μέτρα για την εφαρμογή της υποχρέωσης εκφόρτωσης και εγγυήσεις για μέτρα επανόρθωσης, όπου απαιτούνται.

Σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση αυτή αποτέλεσε η θέσπιση πολυετούς σχεδίου για τη Βαλτική Θάλασσα το 2016. Στο νομοπαρασκευαστικό στάδιο βρίσκονται πολυετή σχέδια για βενθοπελαγικά είδη στη Βόρεια Θάλασσα και πελαγικά είδη στην Αδριατική.

Στις 3 Αυγούστου 2016 η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση πολυετούς σχεδίου για βενθοπελαγικά αποθέματα ιχθύων στη Βόρεια Θάλασσα. Η πρόταση αποσκοπεί να διασφαλίσει ότι τα αποθέματα αλιεύονται σε βιώσιμα επίπεδα και τηρεί τις ίδιες βασικές αρχές με το σχέδιο για τη Βαλτική Θάλασσα.

Τον Φεβρουάριο του 2017 η Επιτροπή ενέκρινε επίσης πρόταση πολυετούς σχεδίου για τη διαχείριση μικρών πελαγικών αποθεμάτων στην Αδριατική. Μετά από επανειλημμένες εκτιμήσεις διαπιστώθηκε ότι τα αποθέματα γαύρου και σαρδέλας στην Αδριατική υφίστανται υπεραλίευση, ενώ τα επίπεδα βιομάζας τους εκτιμάται ότι βρίσκονται σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα. Σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες επιστημονικές γνωμοδοτήσεις, υπάρχει υψηλός κίνδυνος εξάντλησης του γαύρου και της σαρδέλας αν δεν αναληφθεί άμεση δράση¹⁷. Το προτεινόμενο σχέδιο καθορίζει ποσοστά θνησιμότητας λόγω αλιείας για αμφότερα τα αποθέματα. Πρόκειται εν προκειμένω για στροφή της διαχείρισης μικρών πελαγικών ειδών προς μια προσέγγιση βασισμένη σε καθορισμένες αλιευτικές δυνατότητες.

¹⁵ The Sunken Billions Revisited: Progress and Challenges in Global Marine Fisheries, World Bank; Sustainability now or later? Estimating the benefits of pathways to maximum sustainable yield for EU Northeast Atlantic fisheries (Επανεξέταση ενός ναυαγίου δισεκατομμυρίων: πρόοδος και προκλήσεις στην παγκόσμια θαλάσσια αλιεία, Παγκόσμια Τράπεζα· Βιωσιμότητα τώρα ή αργότερα; Εκτίμηση των οφελών διαφόρων μηχανισμών εξασφάλισης μέγιστης βιώσιμης απόδοσης για την αλιεία της ΕΕ στον Βορειοανατολικό Ατλαντικό), Marine Policy 72 (2016), σ. 40-47).

¹⁶ Στις εν λόγω προσομοιώσεις, βασικοί εξωτερικοί παράγοντες όπως οι διακυμάνσεις του περιβάλλοντος ή οικονομικοί παράγοντες όπως τα καύσιμα θεωρούνται σταθεροί.

¹⁷ Συνάντηση εργασίας της ΓΕΑΜ για την αξιολόγηση της στρατηγικής διαχείρισης, Φεβρουάριος 2017.

2.4.2. Κατ' εξουσιοδότηση πράξεις στο πλαίσιο της περιφερειοποίησης

Η ΚΑΛΠ εισήγαγε τη διαδικασία της περιφερειοποίησης στο πλαίσιο της οποίας θα γίνεται η εκπόνηση ορισμένων μέτρων που θα θεσπίζονται μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, ιδίως δε μέτρων διατήρησης τα οποία είναι αναγκαία προκειμένου να υπάρχει συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την περιβαλλοντική νομοθεσία της ΕΕ και από σχέδια απορρίψεων. Όπου εφαρμόζεται η περιφερειοποίηση, οι χώρες της ΕΕ που έχουν άμεσο διαχειριστικό συμφέρον μπορούν να υποβάλλουν κοινές συστάσεις για την θέσπιση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων της Επιτροπής.

Η περιφερειοποίηση έχει διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη σταδιακή εφαρμογή της υποχρέωσης εκφόρτωσης, καθώς οι κοινές συστάσεις κρατών μελών ελήφθησαν υπόψη για τη διαμόρφωση 15 σχεδίων απορρίψεων, ορισμένα εκ των οποίων επέσπευσαν τη σταδιακή εφαρμογή της υποχρέωσης εκφόρτωσης σε σύγκριση με τις νομοθετικές προθεσμίες. Τα εν λόγω σχέδια περιέχουν αναλυτικά στοιχεία σχετικά με την εφαρμογή της υποχρέωσης εκφόρτωσης, περιλαμβανομένων εξαιρέσεων, εφόσον κάτι τέτοιο τεκμηριώνεται από επιστημονική γνωμοδότηση.

Ο αριθμός των κοινών συστάσεων που υποβλήθηκαν σχετικά με μέτρα διατήρησης της αλιείας σε περιφερειακό επίπεδο σύμφωνα με το άρθρο 11 της ΚΑΛΠ ήταν μικρότερος, ωστόσο η Επιτροπή έλαβε επτά για τη Βόρεια Θάλασσα και τη Βαλτική Θάλασσα. Σημαντικό μήνυμα της υπουργικής διακήρυξης του Μαρτίου 2017 για τη Μεσόγειο αποτελεί η δέσμευση για την καταβολή περισσότερων προσπαθειών με στόχο την καθιέρωση θαλάσσιων προστατευόμενων ζωνών και στη συγκεκριμένη θαλάσσια λεκάνη.

Κεντρικό ρόλο στην περιφερειοποίηση έχουν διαδραματίσει τα γνωμοδοτικά συμβούλια (ΓΣ), τα οποία είναι οργανώσεις ενδιαφερόμενων φορέων που αποτελούνται από εκπροσώπους του κλάδου και άλλων ομάδων συμφερόντων σε αναλογία 60/40. Καθήκον τους είναι να παρέχουν στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη συστάσεις και πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση της αλιείας και τις κοινωνικοοικονομικές πτυχές και τις πτυχές διατήρησης της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας. Τα κράτη μέλη οφείλουν να ζητούν τη γνώμη των γνωμοδοτικών συμβουλίων σχετικά με τις κοινές συστάσεις που καταρτίζονται στο πλαίσιο της περιφερειοποίησης. Συνολικά, ο αριθμός των συστάσεων από το 2013 έως το 2016 αυξήθηκε κατά περισσότερο από ένα τρίτο. Επιπροσθέτως, τρία από τα νέα γνωμοδοτικά συμβούλια που συστάθηκαν από την αναθεωρημένη ΚΑΛΠ – για τον Εύξεινο Πόντο, τις αγορές και την υδατοκαλλιέργεια – βρίσκονται πλέον σε πλήρη επιχειρησιακή λειτουργία και μέσω αυτών συμμετέχουν περισσότεροι ενδιαφερόμενοι φορείς στις διαδικασίες διαβούλευσης και λήψης αποφάσεων της ΕΕ.

2.5. Η υποχρέωση εκφόρτωσης

Επί του παρόντος, η αλιεία στη Βαλτική Θάλασσα και τον Εύξεινο Πόντο στο σύνολό της, καθώς και το σύνολο της αλιείας πελαγικών και βιομηχανικών ειδών σε όλα τα ύδατα της ΕΕ εμπίπτουν στην υποχρέωση εκφόρτωσης. Όσον αφορά την κατάσταση σε περιφερειακό επίπεδο, στη Νότια Θάλασσα, ποσοστό 82 % όλων των ΤΑC εμπίπτουν πλέον στην υποχρέωση εκφόρτωσης. Στα Βορειοδυτικά Ύδατα, το αντίστοιχο ποσοστό ανέρχεται σε 86 % και στα Νοτιοδυτικά Ύδατα σε 77 %. Όσον αφορά τον όγκο των βενθοπελαγικών ιχθύων που εμπίπτουν στην υποχρέωση εκφόρτωσης, το αντίστοιχο ποσοστό είναι 28 % στη Βόρεια Θάλασσα, 46 % στα Βορειοδυτικά Ύδατα και 27 % στα Νοτιοδυτικά Ύδατα. Ενώ η εφαρμογή της υποχρέωσης εκφόρτωσης εξελίσσεται θετικά

για τα βενθοπελαγικά είδη των Βορειοδυτικών Υδάτων, πιο συντονισμένες προσπάθειες απαιτούνται για τα βενθοπελαγικά είδη της Βόρειας Θάλασσας και των Νοτιοδυτικών Υδάτων.

Στη Μεσόγειο Θάλασσα, όπου η υποχρέωση εκφόρτωσης ισχύει για είδη τα οποία υπόκεινται στα ελάχιστα μεγέθη αναφοράς διατήρησης, ποσοστό 29 % των συνολικών εκφορτώσεων εμπίπτουν επί του παρόντος στην υποχρέωση εκφόρτωσης. Σε επίπεδο αλιείας, το αντίστοιχο ποσοστό ανέρχεται σε 82 % για μικρά πελαγικά είδη και σε 17 % για βενθοπελαγικά είδη (περιλαμβανομένων των μαλακίων). Τα περισσότερα αλιεύματα που αποτελούνται από μικρά πελαγικά είδη υπόκεινται στην υποχρέωση εκφόρτωσης, ενώ απαιτούνται περισσότερες προσπάθειες για την καλύτερη ένταξη των βενθοπελαγικών ειδών στην υποχρέωση εκφόρτωσης έως το 2019.

Στον Εύξεινο Πόντο, από το 2017, η υποχρέωση εκφόρτωσης καλύπτει όλα τα αλιεύματα των ειδών που υπόκεινται σε TAC, ήτοι την παπαλίνα και το καλκάνι.

Η Επιτροπή υποχρεούται να υποβάλλει συγκεκριμένα στοιχεία σε ετήσια βάση σχετικά με την εφαρμογή της υποχρέωσης εκφόρτωσης¹⁸. Η πρώτη έκθεση εγκρίθηκε το 2016¹⁹ και κάλυπτε την υποχρέωση εκφόρτωσης για τα πελαγικά είδη και τη Βαλτική το 2015. Στη δεύτερη έκθεση, που περιλαμβάνεται στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που συνοδεύει την παρούσα ανακοίνωση, παρέχεται ενημέρωση σχετικά με την εφαρμογή της υποχρέωσης εκφόρτωσης για το 2016, έτος κατά το οποίο η απαγόρευση των απορρίψεων επεκτάθηκε σε ορισμένα βενθοπελαγικά είδη στη Βόρεια Θάλασσα και τον Ατλαντικό. Η έκθεση βασίζεται σε στοιχεία από κράτη μέλη, επιτροπές γνωμοδότησης και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας (EFCA).

Συνολικά, στις εκθέσεις των κρατών μελών επισημαίνονται ορισμένα προβλήματα οποία απαιτούν συντονισμένες προσπάθειες από πλευράς κλάδου και διοικητικών αρχών. Η Επιτροπή θα συνεχίσει τις προσπάθειες για διενέργεια διαλόγου με τα κράτη μέλη και τον κλάδο σχετικά με τους τρόπους αξιοποίησης των διαθέσιμων εργαλείων με στόχο τον μετριασμό των φαινομένων αλίευσης με περιοριστική ποσόστωση και την αντιμετώπιση ζητημάτων που άπτονται της εμπορίας αλιευμάτων μεγέθους μικρότερου του κανονικού. Ο κλάδος και τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να κάνουν περισσότερα για τη βελτίωση των δεδομένων σχετικά με τις απορρίψεις, έτσι ώστε να είναι εφικτή η εκτίμηση των πρακτικών επιπτώσεων της υποχρέωσης εκφόρτωσης, καθώς και για την εφαρμογή των αναγκαίων εργαλείων ελέγχου και επιβολής της νομοθεσίας.

3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΤΑC ΤΟΥ 2018

Οι αλιευτικές δυνατότητες για το 2018 θα συνάδουν με τους στόχους της ΚΑΛΠ και θα βασιστούν στις βέλτιστες διαθέσιμες επιστημονικές γνωμοδοτήσεις²⁰. Στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει διαθέσιμη επιστημονική γνωμοδότηση, η Επιτροπή θα ακολουθεί την προληπτική προσέγγιση σύμφωνα με τους στόχους της ΚΑΛΠ.

¹⁸ Άρθρο 15 παράγραφος 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2015/812 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, ΕΕ L 133 της 29.5.2015.

¹⁹ COM(2016) 396 final.

²⁰ Από το Διεθνές Συμβούλιο για την Εξερεύνηση των Θαλασσών (ICES) και, κατά περίπτωση, από την ΕΤΟΕΑ και την επιστημονική συμβουλευτική επιτροπή της ΓΕΑΜ.

3.1. Αποθέματα που έχουν υποβληθεί σε αξιολόγηση της MBA

Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της ΚΑΛΠ, το ποσοστό των αποθεμάτων που αλιεύονται σε επίπεδα που αντιστοιχούν στον δείκτη F_{MSY} πρέπει να αυξηθεί. Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, η Επιτροπή προτίθεται να προτείνει ΤΑC που συνάδουν με την επίτευξη του δείκτη F_{MSY} το επόμενο έτος, ήτοι το 2018 εφόσον υποβληθούν προτάσεις σχετικά με αλιευτικές δυνατότητες εντός του τρέχοντος έτους. Με τον τρόπο αυτό θα επιτευχθεί σταδιακά μεγαλύτερη συμμόρφωση με τη νομική υποχρέωση που προβλέπει η ΚΑΛΠ. Ωστόσο, αυτό θα απαιτήσει τη δέσμευση του Συμβουλίου για την ευθυγράμμιση των αποφάσεών του με αυτή την προσέγγιση. Όσον αφορά τα αποθέματα που έχουν υποβληθεί σε αξιολόγηση του δείκτη F_{MSY} , η Επιτροπή προτίθεται να χρησιμοποιήσει τις διαθέσιμες τιμές εκφραζόμενες σε βαθμούς, εκτός αν εγκριθούν πολυετή σχέδια με το εύρος τιμών του F_{MSY} .

Όσον αφορά τα αποθέματα που έχουν υποβληθεί σε αξιολόγηση της MBA, τα οποία είναι κοινά με τρίτες χώρες εταίρους, η Επιτροπή εξακολουθεί να επιδιώκει τη σύναψη συμφωνίας με αυτές ακολουθώντας την ίδια προσέγγιση. Όσον αφορά τα αποθέματα τα οποία υπόκεινται σε καθεστώς διαχείρισης μέσω περιφερειακών οργανώσεων διαχείρισης της αλιείας (ΠΟΔΑ), η Επιτροπή ακολουθεί τις οδηγίες διαπραγμάτευσης που καθορίζει το Συμβούλιο για τις ΠΟΔΑ, εφαρμόζοντας τα ίδια πρότυπα και τις ίδιες αρχές που ισχύουν για τα αποθέματα στην ΕΕ.

3.2. Αποθέματα στο πλαίσιο πολυετών σχεδίων

Όσον αφορά το πολυετές σχέδιο της Βαλτικής, το μοναδικό που έχει εγκριθεί μετά την έναρξη ισχύος της νέας ΚΑΛΠ, προσδιορίζει στόχους για το εύρος τιμών θνησιμότητας λόγω αλιείας που συνάδουν με την επίτευξη της MBA, και θα αποτελέσει τη βάση για τις προτάσεις για τα ΤΑC του 2018 στη Βαλτική. Το εν λόγω εύρος τιμών, που προέρχεται από επιστημονικές γνωμοδοτήσεις, καλύπτει όλα τα ποσοστά θνησιμότητας λόγω αλιείας που οδηγούν σε επίπεδα βιομάζας ικανά να αποφέρουν μακροπρόθεσμα MBA.

Θα πρέπει να εφαρμοστούν τα πολυετή σχέδια τα οποία είχαν εγκριθεί πριν από την έναρξη ισχύος της ΚΑΛΠ του 2014 και επέτρεπαν τον προσδιορισμό αλιευτικών δυνατοτήτων σύμφωνα με το F_{MSY} για το 2018. Όσον αφορά τα σχέδια που δεν είναι πλέον συμβατά με τον εν λόγω στόχο, π.χ. επειδή περιλαμβάνουν έναν λιγότερο φιλόδοξο στόχο, η Επιτροπή προτίθεται να εγκρίνει προτάσεις για τα ΤΑC σύμφωνα με τον δείκτη F_{MSY} το 2018.

3.3. Άλλα αποθέματα

Όσον αφορά τα αποθέματα που δεν έχουν υποβληθεί σε πλήρη αξιολόγηση της MBA, εξετάζονται εναλλακτικές παράμετροι. Οι προτάσεις για τα ΤΑC θα αποτυπώνουν τυχόν μεταβολές στις διαθέσιμες επιστημονικές γνωμοδοτήσεις, χωρίς να διακυβεύεται η διατήρηση των αποθεμάτων. Δεν αποκλείεται να ανακύψουν διαφορετικές περιπτώσεις.

3.3.1. Αποθέματα με διαθέσιμα στοιχεία για τον καθορισμό αντιπροσωπευτικών δεικτών της ΜΒΑ

Τα αποθέματα αυτά εκτιμώνται με βάση μοντέλα πρόβλεψης τάσεων, και το ICES παρέχει ποσοτικές γνωμοδοτήσεις περί αλιευμάτων²¹. Η προσέγγιση θα είναι παρόμοια με εκείνη για τα αποθέματα που έχουν υποβληθεί σε πλήρη αξιολόγηση της ΜΒΑ.

3.3.2. Αποθέματα με εκτίμηση των τάσεων βάσει έρευνας ή με χρονολογική σειρά αλίευσης

Ελλείψει αξιολόγησης του δείκτη F_{MSY} , οι επιστημονικές γνωμοδοτήσεις προτείνουν όρια αλιευμάτων. Η Επιτροπή θα αξιοποιήσει τη γνωμοδότηση του ICES σχετικά με τα εν λόγω αποθέματα και θα εξετάσει την κατάσταση βάσει κατά περίπτωση ανάλυσης, εφαρμόζοντας προληπτική προσέγγιση.

3.3.3. Αποθέματα που διέπονται από παραδοχή σταθερότητας

Το 2013 το Συμβούλιο αποφάσισε να διατηρήσει αμετάβλητα έως το 2018 τα ΤΑC για 26 αποθέματα, εκτός αν οι βιολογικές γνωμοδοτήσεις συνιστούν να γίνουν προσαρμογές. Σε γενικές γραμμές, πρόκειται για αποθέματα τα οποία αλιεύονται μόνο ως παρεμπίπτοντα αλιεύματα, με χαμηλά επίπεδα απορρόφησης των ποσοστώσεών τους· είναι μικρής οικονομικής σημασίας και τα στοιχεία σχετικά με την κατάσταση του αποθέματος είναι περιορισμένα. Η Επιτροπή προτίθεται να εξακολουθήσει να εφαρμόζει αυτή την προσέγγιση, εκτός αν υπάρξουν υποδείξεις του ICES για επανεξέταση, οπότε και θα εξεταστεί το ενδεχόμενο προσαρμογών.

3.3.4. Αποθέματα για τα οποία δεν υπάρχουν βιολογικές γνωμοδοτήσεις

Ελλείψει βιολογικών γνωμοδοτήσεων, θα πρέπει να εφαρμόζονται κατάλληλες προτάσεις για τα ΤΑC στο πλαίσιο της προληπτικής προσέγγισης, σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2 της ΚΑΛΠ. Η Επιτροπή συνεργάζεται στενά με το ICES για την περαιτέρω ανάπτυξη εργαλείων με στόχο την κάλυψη των υφιστάμενων κενών και προκειμένου να του επιτρέψει να εγκρίνει προτάσεις με πιο συστηματικό, προκαθορισμένο και διαφανή τρόπο.

3.4. Προσαρμογές των ΤΑC και υποχρέωση εκφόρτωσης

Σύμφωνα με τους κανόνες της κοινής αλιευτικής πολιτικής, οι αλιευτικές δυνατότητες για τα αποθέματα που υπόκεινται στην υποχρέωση εκφόρτωσης πρέπει να καθορίζονται λαμβανομένων υπόψη των αλιευμάτων και όχι των εκφορτώσεων, με βάση τις επιστημονικές γνωμοδοτήσεις. Οι προσαρμογές των ΤΑC αποτελούν τμήμα της συνολικής δέσμης μέτρων για την εφαρμογή της υποχρέωσης εκφόρτωσης. Δεν θα πρέπει να διακυβεύουν τον στόχο για τον δείκτη F_{MSY} , ούτε να συνεπάγονται αύξηση της θνησιμότητας λόγω αλιείας.

Η Επιτροπή εξετάζει προσαρμογές των ΤΑC για αποθέματα που υπόκεινται στην υποχρέωση εκφόρτωσης από το 2018, όπως έκανε και για το 2017. Σε περίπτωση που δεν διατίθενται επικυρωμένα ή πλήρη δεδομένα για τις απορρίψεις, η Επιτροπή προτίθεται να προβαίνει σε παρέκταση δεδομένων προκειμένου να υπολογίζει τις

²¹ Βάσει αντιπροσωπευτικού δείκτη F_{MSY} .

προσαρμογές των ΤΑC, όποτε η μέθοδος αυτή είναι αποδεκτή βάσει γνωμοδότησης της ΕΤΟΕΑ.

Δεν υπάρχει ανάγκη προσαρμογών των ΤΑC το 2018 όσον αφορά τα αποθέματα ή τα αλιεύματα για τα οποία η υποχρέωση εκφόρτωσης θα τεθεί σε ισχύ το 2019. Οι προσαρμογές των ΤΑC για αποθέματα που αποτελούν αντικείμενο κοινής διαχείρισης με διεθνείς εταίρους (χώρες εκτός ΕΕ, ΠΟΔΑ) υπόκεινται σε διαβουλεύσεις με τους εν λόγω εταίρους.

Κατόπιν θετικής επιστημονικής αξιολόγησης από το ICES²² και βάσει πρότασης της Επιτροπής, το Συμβούλιο αποφάσισε να αποσύρει τα ΤΑC για τη λιμάντα και τη χωματίδα στη Βόρειο Θάλασσα στις αρχές του 2017. Πολλοί ενδιαφερόμενοι φορείς επικρότησαν την κίνηση αυτή, η οποία διευκολύνει την εφαρμογή της υποχρέωσης εκφόρτωσης. Με αυτά τα δεδομένα, η Επιτροπή είναι έτοιμη να συζητήσει το ενδεχόμενο κατάργησης και άλλων ΤΑC στο μέλλον, εφόσον δεν υφίστανται κίνδυνοι για τη διατήρηση των αποθεμάτων και το ICES συμφωνήσει επ' αυτού.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να καταβάλλει προσπάθειες για την πλήρη εφαρμογή της ΚΑΛΠ και θα προτείνει αλιευτικές δυνατότητες για το 2018 σύμφωνα με τους στόχους για τη ΜΒΑ που τέθηκαν στο πλαίσιο της ΚΑΛΠ. Με το πρώτο πολυετές σχέδιο στο πλαίσιο της εν ισχύ ΚΑΛΠ, το έδαφος είναι πλέον έτοιμο για τη σταδιακή εισαγωγή του εν λόγω μέσου διαχείρισης προτεραιοτήτων σε άλλες θαλάσσιες λεκάνες της ΕΕ ως μέσου επίτευξης των βασικών στόχων της ΚΑΛΠ.

Οι οικονομικές επιδόσεις πολλών στόλων εξακολουθούν να βελτιώνονται και έχει συντελεστεί ικανοποιητική πρόοδος προς την κατεύθυνση της καλύτερης ευθυγράμμισης της αλιευτικής ικανότητας με τις αλιευτικές δυνατότητες. Όσον αφορά την εκμετάλλευση των πόρων, εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις ως προς την επίτευξη των στόχων της ΜΒΑ, ιδιαίτερα στη Μεσόγειο και τον Εύξεινο Πόντο. Η ΕΕ πρέπει να κάνει περισσότερα στους τομείς στους οποίους η πρόοδος είναι βραδεία. Η περιφερειακή συνεργασία – σε στενή διαβούλευση με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς, όπως κατοχυρώνεται στην ΚΑΛΠ – θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο προς αυτή την κατεύθυνση.

²² ICES, αίτημα της ΕΕ για συνδυασμένα ΤΑC για τη λιμάντα και τη χωματίδα και δυνητικά μέτρα διαχείρισης πέραν των ορίων για τα αλιεύματα, 10 Μαρτίου 2017.

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

Το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα των εργασιών έχει ως εξής:

Ημερομηνία	Περιγραφή
Ιούλιος – Σεπτέμβριος	Δημόσια διαβούλευση σχετικά με την ανακοίνωση
Μάιος/Ιούνιος/Οκτώβριος	Γνωμοδότηση του ICES σχετικά με τα αποθέματα
26 Σεπτεμβρίου	Σεμινάριο σχετικά με την κατάσταση των αποθεμάτων με τη συμμετοχή ενδιαφερόμενων φορέων Έγκριση των προτάσεων σχετικά με τα TAC για τη Βαλτική Θάλασσα
Οκτώβριος	Συμβούλιο επί των TAC για τη Βαλτική Θάλασσα
Νοέμβριος	Έγκριση των προτάσεων σχετικά με τα TAC για Ατλαντικό/Βόρεια Θάλασσα/Εύξεινο Πόντο
Δεκέμβριος	Συμβούλιο επί των TAC για Ατλαντικό/Βόρεια Θάλασσα/Εύξεινο Πόντο